

Az részesül dicséretben, ki belsejében zsidó

2009. February 10.

Igehirdetés, Hajmáskér, 2009.02.08.

Istenünk, mennyei Édes Atyánk! Köszönjük Néked, hogy itt lehetünk a Te hajlékodban, s Igédnek hallására készülhetünk. Mindenség Istene, a Te áldó szereteted öleljen körül minket, s tanítson minket, hogy meghalljuk, s megtartsuk azt, amit Tőled tanulhatunk. Mindenség Istene, áldj meg minket, és tegyél késszé és képessé befogadni a Te tanításodat, hogy hűségesen szolgálhassunk a mi megváltó Urunknak, a Krisztusnak. Ámen.

Így szól Istennek Igéje a Rómaiakhoz írt levélből, a Rómaiakhoz írt levél második részéből, a 2. rész 25-29. verseiből:

A körülmetélkedés valóban használ, ha megtartod a törvényt; de ha törvénszegő vagy, akkor körülmetéltséged körülmetéletlenséggé lett. Ha pedig a körülmetéletlen megtartja a törvény rendelkezéseit, nem tekinti-e Isten a körülmetéletlenségét körülmeteltségnek? Még a származása szerint körülmetéletlen is, aki betölti a törvényt, el fog ítélni téged azért, mert az Írás és a körülmetélés ellenére törvénszegő vagy. Mert nem az részesül dicséretben, aki külsőleg zsidó, aki testén külsőleg van körülmetélve, hanem az részesül dicséretben - mégpedig nem emberektől, hanem Istentől -, aki belsejében zsidó, aki nem betű szerint, hanem szívében a Lélek által van körülmetélve. (Róm 2,25-29)

Kedves Testvéreim, Rómában Pál apostol idejében kardinális kérdéssé vált a keresztyénség számára, hogy mit jelent Izráel népének kiválasztottsága. Vajon ez valamiféle születési jogot jelent-e, tehát ha oda születtem, akkor az Isten engem üdvözít, vagy éppen ellenkezőleg, az, hogy én zsidó vagyok, az egy ítélet fölöttem, és sokkal nehezebbé válik az életem, hiszen én vagyok az Isten titkainak sáfára, én vagyok az, akinek ismernem kell a szent titkokat, enyém a felelősség, hogy mondom, hogy hirdetem, vagy nem.

S, gondolatok csak bele, ez a feszültség, azóta is folyamatosan megél. Mit jelent Isten kiválasztottjának lenni? Mit jelent elhívottnak lenni? És milyen érdekes, hogy az a nép, amely fennen hirdette magáról az Ószövetségben, amely bizonyosságot tett arról, hogy az Isten vele milyen kegyelmesen viselkedett, tulajdonképpen saját maga kíván összemosni dolgokat, amelyeket Pál apostol, aki ugye maga is zsidó volt, gyönyörűen szétválogat. És, mondjuk így, megkülönbözteti azokat, akik Ábrahám gyermekei, vagyis annak a nemzetségnek, annak a törzsnek a tagjai, és megkülönbözteti azokat, akik zsidók, ami itt már nem a Júda törzséből származót jelenti, hanem Isten kiválasztottait. A népen belül is csak azok, akik megtartják az Isten parancsolatait. Nem mindenki automatikusan az üdvösség, nem mindenki automatikusan Istennek a szeretete, csak azé, aki hűséges az Istenhez.

Nem tudom, kedves Testvéreim, vajon elgondolkodtatok-e azon, hogy micsoda hatalmas kijelentés volt ez a nagy apostol részéről. Hiszen addig, és valljuk be, nagyon gyakran ma is azt tapasztaljuk, hogy a zsidóság azt hirdeti, hogy mi vagyunk a választottak, miénk a világ, miénk az egész Föld, és mindenki arra való, hogy nekünk szolgáljon. Ha valaki az elmúlt 4-5000 év irodalmát megvizsgálja, a kiválasztottság értelmezése számukra ezt jelenti. Mármint a nép számára.

Ugyanakkor, gondoljunk csak bele, hogy Pál apostol milyen zseniálisan és milyen pontosan hányja a saját népének a szemére azt, hogy tulajdonképpen ti zavart keltetek, ti el akarjátok tagadni az igazságot. Hogy közületek is csak azé az üdvösség, aki hűséges az Istenhez. Nem automatizmus. És éppen ezért a körülmetélést egy Izráel népének minden tagjára jellemző vallási alapú szertartás cselekedetet, egy megkülönböztető külső jegyet hoz fel, hogy ez alapján gondolják végig zsidók és nemzsidók, akik Rómában vannak, az első keresztyén gyülekezet tagjai azt, hogy van egy Istentől kapott parancsolat, metéljétek körül minden gyereket hogy ezáltal megkülönböztessétek a körülöttetek élő néptől. Amit elfogad egy törzs, egy nemzetség, egy nép.

Igen ám, de ez a parancsolat a hívőknek szól. Hitből, a hitetek megnyilvánulásaként, az Istennel kötött szövetségetek jeleként tegyétek mindezt. Nem külsőségként, nem csak bokrétaaként az életeken, mert ez nem egy nemzeti, hanem egy vallási sajátosság kell, hogy legyen. Az Isten kiválasztottainak megkülönböztető jegye. Aztán amikor elterjed és mindenki részesül a körülmetélésben, akkor egyszer csak elgondolkozik a nép, elgondolkozhat az Isten, és elgondolkozhatunk mi magunk is. Mennyire igaz az intés, amit a nagy apostol mond. Hogyha nincsenek mögötte hitből fakadó cselekedetek, akkor a külsőség semmit sem ér. A származás, a vérvonal nulla, ha nem fogadom el a származásommal, a vérvonallammal együtt járó kötelelességeket, feladatokat, mindazt, amit az ősök ráhagyományoztak.

Gondoljatok csak bele, „zsidó az, aki követi Ábrahám hitét is” - mondja Pál. A többi csak Izráel gyermekei. Ők Jákóbnak, a csalónak a leszármazottai. És ha megcsalják a törvényt, akkor vegyék észre, hogy önmagukat csalják meg. Ha becsapják a világot maguk körül, ha becsapják egymást, akkor vegyék észre, hogy Isten ítélete alatt állnak. Sőt, mondja Pál, továbblép ezen, még ha származása szerint körülmetéletlen is ha betölti a törvényt, Krisztus parancsolatát, akkor üdvözülni fog. Sőt, meg fogja ítélni a származása szerint Ábrahámhoz tartozót, a származása szerint körülmetéltet. Miért? Mert nem teljesíti azt a köteleességet, azt a feladatot, amit Ábrahám gyermekének teljesítenie kell, aki azt a megtiszteltetést – mondhatná Pál – megkapja Istentől, hogy oda születhet, ítéletet mond maga után, ha nem felel meg neki.

És, kedves Testvéreim, engedjétek meg, hogy itt most félre is tegyük a zsidóságot. Természetesen róluk beszél Pál, és ismerjük el, hogy mi a mai korban is láthatjuk azt, hogy mennyire igazak azok a sorok, amelyeket 2000 évvel ezelőtt a nagy apostol leírt. A nép azóta sem tanult belőle, azóta is prédikál másoknak, de ő maga nem akar engedelmeskedni a saját törvényének. Azóta is a világ minden részén, ahol szétszóródott, beszél arról, hogy mit mond az Isten, és áruja el az Istennel kötött szövetséget 30 ezüstben, vagy néhol csókban is, csak néhol kapjon valamit.

Az elgondolkodtató azonban az a pillanat, amikor Pál kimondja, hogy a körülméletlen, a származása szerint nem zsidónak is van lehetősége az üdvösségre. Mert ez az óriási dolog, kedves Testvéreim, ezzel nyílik meg mindenki számára az utolsó római, pártus, méd, elámita és mindenféle vérből jövő ember számára, hogy Krisztusban megtalálja a Istent és az üdvösséget. És nem kell mást tennie, csak betölteni a törvényt, elfogadni az apai örökséget, és képviselni.

Kedves Testvéreim, 2000 év távlatából visszanezve az egyházra, azt kell mondanom, hogy itt az ideje, hogy magunk elé húzzuk azt a tükröt, amit Pál maga tartott a saját népe elé. 2000 év távlatában végig kell gondolnunk, hogy vajon kik vagyunk? Gyakran szeretjük mondani, hogy Hunor és Magor nemzetsége, Árpád gyermekei, a szent istváni állam örökösei, és ezer kifejezést használhatnánk még magunkra. Persze mi, akik itt ülünk a templomban, mi azt mondjuk, hogy református keresztyének. Követői Károlynak, követői a Bethleneknek, Báthoriknak, azoknak a családoknak, akik a református egyháznak és a Krisztusnak a zászlaját magasra emelték, és igen, mi vagyunk... és jön a felsorolás, hogy kinek valljuk magunkat.

Kedves Testvéreim, mi vagyunk azok, akik ismerjük a törvényt, a Biblia népe. Akikről 100 évvel ezelőtt még azzal büszkélkedtek a lelkipásztorok, hogy minden egyes gyülekezeti tagnak, vagy legalábbis minden család asztalán ott volt a Biblia, és azzal keltek és azzal feküdtek, és istentisztelet után a presbiterek odamentek a tiszteletes úrhoz, és rákérdeztek bizonyos bibliai igékre. Hogy az alapján, amit a tiszteletes úr mondott, vajon egy másik ígét hogy kell értelmezni. Mi vagyunk a Szentírás népe. És, Testvéreim, mennyit tudunk mi erről?

Vagy, gondoljunk csak bele, mi maradt meg az atyák örökségéről, akiknél a keresztség, konfirmáció, az élet nagy pillanatai mind a hitvallásos lehetőség pillanatai voltak. Hová silányult ez a 2009. évre? Persze, a gyerekek eljönnek ide, és megkereszteljük őket, elhozzák őket a szülők. Aztán időről időre vannak konfirmandusaink is, akik megtanulják a leckét, aztán hazamennek. S végiggondoltátok, hogy mire elég ez nekünk? Végiggondoltátok, hogy az alapján, hogy Pál milyen ítéletet hirdetett a saját zsidó népe felett, milyen ítélet alatt lehet mi magunk is? Hogy ránk is igaz 2000 esztendő után, hogy kérem szépen, azok a cselekedetek, amelyek nem hitünkéből fakadnak, azok a cselekedetek, amiket elmulasztunk megtenni annak a Krisztusnak képviseletében, akinek végül is mindnyájan köszönhetjük a megváltottságunkat, a létünket, életünket, az mind-mind azt vonja maga után, hogy ítéletet mondanak rólunk azok, akiknek talán még a keresztség sem jutott osztályrészül, akiknek talán soha nem volt, és nem is lesz konfirmációja, és talán akik nem is egyházi temetéssel lesznek eltemetve.

De keresik az Istent. De próbálnak kapcsolatot teremteni a Krisztusban a mi mennyei Atyánkkal. Kedves Testvéreim, súlyos szavakkal szól ez a Pál apostol, és bármennyire is azt kell mondjuk, hogy igaz mind a mai napig a palesztinokat gyilkoló zsidóságra, minden egyes szava, aztán oda kell állni a tükr elé, és megnézni, hogy hol is az a gerenda a mi szemünkben. Mert mintha kezdenénk mi is ilyené válni. Mintha letértünk volna az atyák szép hagyományairól. Mert, tudjátok, azok, akik először reformátussá lettek ezen a vidéken, vagy akik 1792-94 között fölépítették áldozatos munkájukkal ezt a templomot, azok tudták, hogy mit akarnak, tudták, hogy hogyan akarják, és tudták, hogy Istennek kell köszönetet mondani minden lélegzetvételért.

Azoknak nem külső formalitások voltak sem az egyház ünnepei, sem a vasárnapi istentisztelet, sem egy keresztelés, sem egy konfirmáció, sem egy bármely más alkalom, amelyet az ő lelkipásztoruk, az ő Bibliájuk, az ő egyházuk tanított nekik. Tudjátok, félelmetes elolvasni azt, amikor a Biblia rólunk mond ítéletet. És sokan szembe sem akarnak nézni ezzel. Sokan úgy gondolják, hogy ugyan már, felejtjük el minél gyorsabban. Kapcsoljuk be, ha hazamegyünk a tévét, kapcsoljuk be a rádiót, vegyünk elő egy újságot, bármit, menjünk el a barátokhoz, hogy töröljük az emléket annak, hogy szembe kell nézni az embernek minden cselekedetével. Árpád véreinek azzal, hogy mit is tett Árpád véreivel. A vizsolyi Biblia népének, hogy milyen szerepet játszik életében a vizsolyi Biblia, a Kárpát-medence minden lakójának, és nekünk, itt Hajmáskéren is azzal, hogy vajon méltók vagyunk-e a saját szüleink, nagyszüleink hitéhez, azokhoz az áldozatokhoz, amiket ők hoztak meg azért, hogy mi most itt ülhessünk.

És végig kell gondolni, hogy mi a célunk az életünkkel, hogy vajon oda akarjuk-e szálni az életünket a Krisztusnak. Vajon felvállaljuk-e azt, hogy mi leszünk a példa arra a választott nép számára, hogy hogy lehet visszatérni a saját gyökereinkhez, a saját nemzet- és hittudatunkhoz. Hogy hogyan lehet egy nép egy egyház. Egyszerre magyar és református. Hogyan lehet valaki hitben és származásban zsidó. Mert a kettő csak együtt működik. A kettő csak együtt ér valamit. És vajon meg tudjuk-e érteni azt, hogy vajon mért használtak 100-200-500 évvel ezelőtt két külön kifejezést még arra, hogy mi a magyar nemzet és mi a magyar nép? A nemzet mindig szűkebb volt. A nemzet azok, akik vállalják az apai örökséget, akik nemzetség tagjai akarnak maradni. Ma is így van, így van ez a Krisztus nemzetségével, az Egyházzal is. Mi lélekben újjászületünk, s erről az újjászületésről bizonyosságot teszünk mindenkinek, de hogy ez az újjászületés örök életet ad-e nekünk, függ attól, hogy oda is adjuk-e az életünket a Krisztusnak, hogy szolgáljuk-e, engedelmeskedünk-e Neki, vagy csak, ahogy a zsidóság tette, és ma is teszi, szavainkban, és a másnak való prédikálásunkban vagyunk keresztyének?

Mert ez hozza meg az üdvösséget, ez hozza meg mindazokat a hozadékait a hitnek, amelyek oly fontosak számunkra. Hogy személyes kapcsolatunk legyen az Istennel, hogy valóban meg tudjon vigasztalni minket, amikor megszólít, hogy valóban az üdvösséget lássuk a templom tetején, amikor a betlehemi csillagot szimbolizáló kehelyre s buzogányra nézünk. Kedves Testvéreim, az életünk múlik rajtunk, hogy azt éljük-e meg, aminek valljuk magunkat. S az egész keresztyén egyház jövője van akkor a kezünkben, mikor egy piciny faluban beszélünk arról, hogy hitünkben s cselekedeteinkben egyaránt keresztyének kell maradni.

Mert, higgyétek el, bennetek, a Ti cselekedeteitekben, hitetekben és odaszánásokban van az egyház jövője. És ha Ti engedelmeskedtek a Krisztusnak, nem a létszámunk, nem a mennyiség, hanem az általunk elvégzett munka gyümölcse látszik meg, és Isten ereje fogja emelni az egyház zászlaját. Ámen.

Gyertek, hajtsuk meg fejünket, imádkozzunk!

Mennyei Édes Atyánk, köszönjük Néked, hogy Hozzád fordulhatunk, s hogy Te elénk teszed azt a tükröt, amit mi nagyon gyakran csak mások elé szeretünk odatenni. S látjuk azt, hogy bizony-bizony Ábrahámától Jézusig elkorcsosult Izráel nemzetsége. De látnunk kell azt, hogy Jézustól máig sokat veszítettünk mi is. Urunk, add, hogy visszataláljunk az ősök hitéhez, hogy követni tudjuk szív és lélek szerint a Krisztust, hogy engedelmeskedni tudjunk Neki, s új életet nyerjünk Igéje által.

Mindenség Istene, őrizz minket, jóban és rosszban egyaránt. Vigyázz ránk, hogy semmi el ne tántorítson Tőled. Urunk, áldd meg a mi szavainkat s cselekedeteinket egyaránt. Külön kérünk, Urunk, hogy légy Simon Márton testvérünk családjával is, akiket talán a fájdalom kicsit távolabb lökött Tőled. Urunk, adj nekik vigasztalást, s mutasd meg, hogy ilyenkor a bajban látszik meg igazán, s mutatkozik meg szereteted, a Te vigasztaló kegyelmed. Mindenség Istene, őrizz mindannyiunkat, s taníts útidon járni. Légy azokkal is, akik most nincsenek közöttünk, akiket munkájuk, kötelességük, betegségük, vagy bármi más elszóltott e gyülekezettől. Urunk, erősítsd őket, gyógyítsd őket, békítsd őket a Te Szent Lelked által. Nekünk pedig add, hogy életünk minden percében őszinte szívű igaz hittel imádkozni tudó gyülekezet lehessünk, s tiszta szívvel mondjuk az Igéket, melyet a Te szent Fiad tanított nekünk, ekképpen:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is; mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; és ne vigy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól; mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.

S az Istennek békessége, amely minden ember értelmet felülhalad, meg fogja őrizni a Ti szíveteket és gondolataitokat az Úr Jézus Krisztusban. Ámen.